

L'ATARÀNTULACEGA ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL / JAUME CABRÉ

Una escola africana

La llei d'immersió lingüística és una farsa, perquè no s'aplica. Només és útil perquè tot de col·lectius es pengin les medalles d'uns mèrits inexistent, com va passar amb l'escola que es va construir en un llogarret africà

Fa uns quants anys em trobava a l'Àfrica, en una capital de província més aviat remota, inspeccionant hospitals. Una feina encantadora. Alguns hospitals podies olorar-los mig quilòmetre abans d'arribar-hi. Els departaments de cremats, sobretot, eren estampes de postal. Dic que d'això fa anys, però hi ha una parella de cremats que encara ara no em puc treure del cap.

Ella estava desesperada, així que es va ruixar amb un bidó de deu litres de querosè i es va calar foc. Just en aquell moment, ell va entrar-hi. Ella, feta una torxa humana, va abraçar-lo i no el va deixar anar. Quan jo els vaig conèixer els tenien en llits paral·lels. Van trigar deu dies d'agonia a morir-se, que van ocupar a omplir bolquers, beure suc amb una canyeta, patir uns dolors inimaginables i maleir-se mútuament. Ai, l'amor.

Com es pot entendre, tenia ganes de canviar d'aires. Així que quan vaig acabar amb les inspeccions em vaig dirigir a un llogarret que anomenarem Malango. Mentre feia la ronda dels hospitals n'havia sentit a parlar molt, de l'escola de Malango. Tenia molt bona fama i tothom, cosa curiosa, es disputava el mèrit d'haver-la construït. Segons el representant d'una ONG, l'escola havia estat possible gràcies al seu finançament. Però si vostè parlava amb algun autòcton de Malango, el mèrit era seu, perquè després de tot la mà d'obra l'hi havia posat la gent del poble. Els missioners assentien a aquest argument, però en privat et deien que tot aquell esforç no hauria servit de res sense la seva supervisió tècnica. El govern no volia ni sentir-ne a parlar, dels missioners. Aquella era una obra pública feta per l'administració pública, i punt final. Argument que era absolutament refutat pels exguerrillers. Segons l'exguerrilla, aquella escola s'havia edificat en un departament que ells controlaven, així que era cosa seva. I si tenia algun dubte estaven disposats a buidar-me un carregador de Kalàixnikov al cap, més que res per aclarir-me les idees. *Oke y?* Bé doncs, jo creia que seria una bona idea canviar l'*Africa atrox* dels hospitals per l'*Africa felix* de les escoles, i així endur-me'n un record bonic. Enfilo cap a Malango i em planto davant de l'escola.

Mare meva. Quin desastre. Allò s'assemblava tant a una escola com el drap d'un mecànic a un mocador de Maria Antonieta. Una simple planta rectangular, parets de ciment sense pintura. Segons em van informar, aquell forat d'allà dalt era el buit de la placa solar, que havia trigat

exactament sis dies a ser robada. I sota els alers, una horda de ratpenats. Almenys n'hi havia tres mil. "Però, què hi fan aquí, aquestes bestioles?", em vaig esverar. Si recordo la pregunta, més aviat estúpida, és per la resposta: "Dormir".

Vaig fer un esforç per oblidar-me de l'escola de Malango, fins que una temporada després em va tocar passejar-me pels instituts del cinturó barceloní. Des d'aquell dia cada cop que algú em parla de la immersió lingüística canvio de tema. Per què? Perquè tot és fals.

És mentida, una farsa col·lectiva. La llei d'immersió lingüística, simplement, no s'aplica. De la vintena llarga de professors que vaig conèixer només una noia tenia moral per fer servir el català. Els altres ni ho intentaven, ni a les aules ni als passadissos. Naturalment, si vostè va a les fondàries de Girona, tots els nens i nenes parlaran català. Però és que això en temps de Franco ja era així. De fet, un té la impressió que sense cap llei en absolut el règim lingüístic de les nostres escoles seria exactament el mateix. I mentrestant, vinga polèmica, i més, i torna-hi.

Com hem arribat a aquest extrem? Per la síndrome de Malango, per dir-ho d'alguna manera. Tots els agents implicats obtenen algun benefici d'una realitat fictícia, o estan obligats a sostenir-la, així que ningú es molesta a desmentir-la. El tripartit no pot admetre que una llei cabdal en aquest país és senzillament ignorada. No pot, perquè allò que estructura un govern és la seva capacitat per fer complir les lleis, i la d'immersió lingüística és definitiva. Per la seva part, CiU tampoc pot denunciar res, perquè en va ser l'impulsor i perquè durant els seus mandats la situació era idèntica a l'actual. I evidentment, PP i Ciutadans callen, perquè són els més interessats a fer-se passar per víctimes.

Afortunadament encara queden molts catalans que exerceixen de catalans. Gent que, quan va a Madrid, o al món, està disposat a defensar quatre veritats irrenunciables. Però una cosa és fer-se valer, i una altra molt diferent que et caiguin garrotades per una fantasmagoria. I així ens va.

L'altre dia era en un bar. A la taula de darrere meu sento quatre veus. Parlaven en un registre del castellà que feia anys i panys que no sentia. Aquell castellà àgil, nítid i creatiu, també tan excloent de la generació Vaquilla. A més, eren quatre veus compactes, unificades per un no sé què de solidari entre elles.

Em giro. Eren quatre mossos d'esquadra.*

